



Velkommen til Budapest

Budapest er kontrastenes by, øst og vest er mye mer synlig her enn i den mer besøkte kulturnaboen Praha. Ikke bare sosialt, men også geografisk. På en høyde vest for den storslagne Donau ligger den aristokratiske gamlebyen Buda. Fra slottet kan du titte ned på den atskillig gråere Pest-siden i øst. Budapest er Ungarns ubestridte midtpunkt. Så å si alt av administrasjon, kultur og forretninger har base i Budapest, alle riksveiene starter fra byen, og rundt en femtedel av Ungarns drøye 10 millioner innbyggere bor der.

Budapest kan besøkes når som helst på året, som en helgetur med partner eller familie, eller som base på en lengre utforskning av resten av Ungarn.

Du får fortsatt svært god valuta for pengene i Budapest sammenlignet med resten av Europa, og kommersialiseringen har på langt nær gått så langt som i f.eks. Praha.

www.reiseplaneten.no .

Fly til Budapest

De siste årene er det blitt åpnet flere direkteruter fra Oslo til Budapest som gjør reisen dit raskere og billigere. I 2006 flyr Norwegian til Budapest fire ganger i uken på 2,5 timer, og bestiller du i god tid, kan du få billettene helt ned i rundt 800 kroner inkludert flyplassavgifter. Ungarns nasjonale flyselskap Malev flyr også direkte til Budapest tre ganger i uken fra Oslo. Prisene starter på rundt 1200 kroner, men normalt sett bør du regne med å betale mellom 1800 og 2500 kroner på økonomiklasse.

Budapests flyplass, Ferihegy, ligger 16 km sørøst for Pest sentrum, som nås på en drøy halvtime med buss, prisen ligger på rundt tjue kroner. Bussen stopper på Erzsébet Tér, sentralt i Pest.

Det står taxier utenfor flyplassen, men dette kan koste 150 kroner eller mer, da byens taxisjåfører er beryktet for å kreve dobbel pris av naive turister. Ferihegy har to terminaler i gangavstand fra hverandre, og her finner du det du måtte ha behov for av minibanker, turistinformasjon, bilutleie og hotellbooking.



Flott utsikt over sentrum og en av de 6 større broene over Donau og som forbinder Buda med Pest.

Bli kjent med Budapest

Budapest er Ungarns hovedstad og ligger 136 meter over havet midt i Sentral-Europa. Opp igjennom århundrene har Ungarn stadig blitt invadert og annektert. Budapest har sin opprinnelse som romersk koloni, og ble deretter kasteball mellom hunerne, germanerne, mongolene (som la byen i grus på 1200-tallet) og tyrkerne, som okkuperte landet i 150 år. Landet ble deretter innlemmet i det østerrikske Habsburg-imperiet, noe som ble katastrofalt for regionen, da den ble dratt inn i 1. verdenskrig på feil side. Og etter 1945 overtok kommunistene styringen, noe som varte frem til 1989, da ungarene endelig kunne holde sitt første frie valg på over fire hundre år.

De fleste har fått med seg at Budapest er en sammenslåing av to byer og delt av Sentral-Europas største elv, Donau. Egentlig var det tre byer: Pest, Buda og Óbuda som i 1873 ble forent. Tradisjonelt kalles Buda på vestsiden for Gamlebyen, med sine slott og katedralen, og det flate, industrialiserte Pest for den nyere delen, med shopping og uteliv. Óbuda betyr Gamle Buda, og her lå byens egentlige røtter og den romerske kolonien Aquincum. I dag er denne bydelen mest kjent for å huse den store rockefestivalen Obudaj Sziget på en øy i Donau.

Det aller meste av Budapest som er av interesse for turister, finner du mellom Margaretbroen og Szabadág-broen, og innenfor den store ringveien Nagykörút på Pest-siden, og Budas slottsdistrikt, Gellérthegy og Viziváros.

Pest

I Pest vil du garantert stifte nærmere bekjentskap med Belváros, som er byens hjerte og utgjør kjernen i byens shoppingdistrikt. Gågaten Váci Utca kan kalles Budapests hovedgate, og i denne og de nærliggende gatene finner du moderne shoppingentre, designerbutikker, fastfoodrestauranter og trendy fortausrestauranter i en pussig blanding med små lokale tradisjonelle ungarske butikker. Arkitekturinteresserte bør også ta en nærmere titt på fasadene i Váci Utca, her finner du flere Art nouveau-bygninger.

Like nord for Belváros, i området mellom Kjedefbroen (Széchenyi Lánchíd) og Margaretbroen (Margit Híd), ligger Lipótváros (Leopolds by). Området domineres av boligblokker fra 1800-tallet og kontorbygninger, men langs elvebreddene ligger også en av Budapests mest fotograferte bygninger, det gotisk utseende parlamentet fra 1904. Dette er også byens høyeste bygning ved siden av St. Stefans Basilika (Szent István-bazilika) fra 1905, som ligger litt lenger sør.

Nordøst for Belváros ligger kunstnerstrøket Erzsébetvaros, og dette var det historiske jødekvartalet i Budapest, med den siste innmurede jødeenklaven i Europa. Her finner du også Dohány Utca-synagogen, den største operative synagogen i Europa, bygd på 1850-tallet

Øst og sørøst for Belváros ligger Jozsefváros og Ferencváros. Førstnevnte er hovedsakelig et ikke spesielt velholdt boligstrøk. Jernbanestasjonen Keleti ligger også her. Ferencváros er mest kjent for fotballaget med samme navn, men her ligger også Nasjonalteateret og Nagycsarnok, den største innendørs markedsplassen i Budapest.

Buda

På vestsiden av Donau domineres byen av de to høydene Gellérthegy og Várnegyed. På toppen av den 235 meter høye Gellérthegy ligger byens berømte citadell, med strålende utsikt både oppover og nedover elven. Under revolusjonen i 1956 sto russiske tanks her og fyrte løs på Budapests sentrum. I dag er dette et bedre boligstrøk der du også finner mange ambassader.

I Várnegyed, eller Slottsdistriktet, ligger Buda slott på toppen av høyden. Området innenfor de gamle bymurene er svært hyggelig med brosteinsgater og småhus, og man kan godt bruke en hel dag her. I denne bydelen bodde opprinnelig arbeiderklassen, men i dag er det atskillig mer velstående innbyggere som bor her. Det kongelige slott ble bygd på 1200-tallet, men har aldri hatt noen konger boende der. Slottet huser i stedet Nasjonalgalleriet og Bymuseet.

Margaretøya

Til slutt må vi nevne Margaretøya (Margit Sziget), en 2,5 km lang øy midt i Donau. Med sine enorme grøntarealer og varme helsebad har den vært et populært utfluktsområde blant byens innbyggere i 140 år. Øya er knyttet til byen med to av broene som krysser Donau, så det er fullt mulig å gå dit til fots fra begge sider. Mesteparten av Margaretøya er reservert for fotgjengere og syklist.

Budapests broer

Det er fornuftig å orientere seg etter de seks broene som forbinder Buda med Pest. Samtlige broer ble ødelagt av nazistene under 2. verdenskrig, men har siden blitt gjenoppbygd.

Fra nord til sør har du:

Árpadbroen, som krysser ved Margaretøyas nordspiss, du kan også svinge inn på øya herifra.

Margaretbroen krysser ved Margaretøyas sydspiss og fortsetter inn i Pest som Ringveien. Også avkjørsel til Margaretøya.

Kjedebroen (Széchenyi Lánchíd) er den eldste og mest kjente, og voktes av store løvestatuer.

Elisabethbroen ble åpnet i 1903, og hadde da verdens største brobue.

Frihetsbroen (Szabadság Hid) er tungt trafikkert av både biler og trikker, og forbinder det sydlige sentrum med foten av Gellérthegy.

Petöfibroen er den sydligste og nyeste, og ble oppført i 1952.

Turist i Budapest – dag 1

Dette blir en lang dag som inkluderer mye gåing, så spis en solid frokost på hotellet før du setter kursen for dagens utgangspunkt på Pest-siden, Deák Tér. Alle metrolinjer og trikkelinje 47 og 49 passerer igjennom Deák Tér, så det burde være lett å finne frem. Her ligger også en turistinformasjon, der du kan plukke med deg et kart og brosjyrer før du legger i vei. Fra metroen vil du kanskje passere Undergrunsmuseet. Her kan du se tog og fotografier fra Sentral-Europas eldste metro.

Fortsett rett sørover mot Szervita Tér, og du vil se en 1700-tallskirke i barokkstil. Ta gaten til venstre for denne inn i Városház Utca, og du vil passere byens største barokkbygning, Rådhuset (opprinnelig bygd som sykehus), og 1800-tallsbygningen Pest Megyei Önkormányzat, som svarer til kommunehuset. Gå fotgjengertunnelen under gaten, og du vil komme opp ved Fransiskanerkirken, som har sine røtter fra det 13. århundret.

Fortsett sørover på Ferenciek Tér. Du vil sikkert legge merke til Universitetsbiblioteket med sin fargerike dom, som kan spores tilbake til 1561. Fortsett frem til Universitetsplassen (Egyetem Tér) og den barokke universitetskirken, Det litterære museum og jusskolen.

Gå østover mot Kálvin Tér, og noen minutter nordover på Múzeum krt ligger Det ungarske nasjonalmuseet i en stor neoklassisk bygning fra 1800-tallet. Museet har gjenstander fra hele Ungarns historie, og klenodiet er kronen til landets første konge, St Stefan. Museet er stengt på mandager.

Herifra kan du gå ned til Kálvin tér igjen, der du passerer Kalvinistkirken underveis til Budapests største markedshall, der alt av ferskvarer som kjøtt, fisk, frukt, grønnsaker og blomster selges på grunnplanet. Ovenpå finnes det håndverksbutikker og spisesteder, hvis du begynner å bli sulten. Ved siden av ligger Tollbygningen, fortsatt med en stor statue av Karl Marx i inngangspartiet.

Gaten som går nordvestover fra markedshallen er Váci Utca, Budapests fremste handlegate. Mesteparten av Váci Utca er gågate, og her finner du alt fra moderne designerbutikker, varemagasiner, parfymier og elektrobutikker til små, tradisjonelle håndverksbutikker. Her får du kjøpt de typiske suvenirene fra Ungarn, som trekunst, keramikk og porselen. Ved Vörösmarty tér ligger en av landets mest tradisjonsrike kafeer med innredning og dekor som ved starten i 1858, Café Gerbauds. Har du ennå ikke spist lunsj, er dette et ypperlig tidspunkt.



Slottsområdet er storslagent med flotte statuer, kirker, store plasser og god utsikt.

Etterpå fortsetter du gaten nordvestover til du kommer ut på Roosevelt tér ved Donaus bredder. På den andre siden av elven ruver Buda slott, og Budapests eldste bro, Kjedebroen, ligger foran deg, bevoktet av store løvestatuer. Her er også en minnestatue over nasjonalhelten Ferenc Deák, og en av byens mest idylliske og fotogene promenader strekker seg langs elven opp til neste bro, Margaretbroen. Langs denne elvepromenaden underholder musikere og artister, karikaturtegnere og gatehandlere, mens du har en nydelig utsikt mot Buda på din venstre side, og byens beste og dyreste hoteller og Parlamentet på din høyre.

Etterpå er det kanskje på tide med en tur tilbake til hotellet for å slappe litt av og sette fra seg handleposene. På ettermiddagen kan du ta en metro til Hösök tére eller en taxi til Városliget, byens store park, som huser både en fornøylespark, botanisk hage og en zoo. Her ligger også byens permanente sirkusbygning, med tradisjonelle forestillinger med plass til 1900 personer.

Hvis du har gjort en reservasjon på forhånd, kan du etter sirkusforestillingen gå et par hundre meter til en av Budapests eldste og mest berømte og eksklusive restauranter, Gundel, som ble åpnet av og oppkalt etter Ungarns legendariske gourmetchef Károly Gundel i 1894. Ikke spesielt billig, men du får hovedretter fra rundt 100 kroner, og retter av denne kvaliteten koster mer enn det dobbelte i Norden.

Dag 2

Neste dag fokuserer vi på den andre siden av elven, og starter på trafikkknutepunktet Moskva tér, like nordvest for slottsdistriktet. Følg Várfok Utca noen hundre meter, og du vil komme til den nordlige porten i de gamle bymurene. Hele området her står på UNESCOs verdensarvliste. Innenfor porten finner du fire pittoreske parallellgater mellom gamle hus, museer, kirker og palasser.

I denne delen av byen bodde opprinnelig de fattige arbeiderne, men i dag selges boligene for astronomiske summer og er blitt Budapests mest fasjonable boligområde. Du kan uten problemer bruke mesteparten av dagen her.

Stopp innom Militærhistorisk museum, Apotekermuseet og Handelsmuseet, og benytt anledningen til å beundre utsikten fra Fiskerbastionen.

Ved siden av Fiskerbastionen ligger det uglesette Budapest Hilton Hotel, som med sin prangende fasade virker noe malplassert i en ellers nesten intakt middelalderby, men beliggenheten og utsikten klager i hvert fall ikke gjestene over. På hovedplassen midt i slottsdistriktet ligger et annet og langt vakrere landemerke, den 700 år gamle Matthiaskirken, som holder en viktig posisjon i Budapests historie. Underveis sørøstover i retning av Det kongelige slott passerer du severdigheter som Forsvarsdepartementet, Slottsteateret og Sándorpalasset.

Ved inngangen til selve slottet, legg merke til den svære totempælaktige statuen som de gamle magyarene tilba som sine forfedre. Inne på slottsområdet finner du et moderne kunstmuseum, Budapest historiske museum, Nasjonalgalleriet og Nasjonalbiblioteket. I den sørligste enden av slottsdistriktet finner du en port under et rundt tårn. Veien fører til en lang trapp ned til Szarvas tér i bydelen Tabán.

Har du ennå ikke spist lunsj, ligger den tradisjonelle ungarske restauranten Aranyzarvas like ved, i en 1700-tallsbygning med en flott utendørsterrasse.

Hvis du fremdeles er opplagt til å gå mer, kan du nå fortsette nordover igjen, på gatene mellom slottsdistriktet og Donau. Denne bydelen kalles Víziváros eller Vannbyen, og var tidligere sentrum for handel og fiske. Hovedgaten Fő Utca har aner fra romertiden, og du kan se mange gamle og interessante bygninger på begge sider. I dag er Víziváros utelivssenteret i Buda, og du finner mange puber, barer og kafeer i området rundt Margaretbroen.



Hoteller i Budapest

Om du velger å bo i Buda eller Pest, kommer an på dine egne prioriteringer. Ønsker du å bo i nærheten av byens mest pulserende uteliv og i nær avstand til shopping, velger du Pest-siden. Er de kulturelle attraksjonene mer interessante for deg, velger du Buda-siden. De fleste av de store hotellene ligger langs elven, og hvis du sørger for å velge et mellom Margaretbroen og Elizabethbroen, har du det meste innenfor rimelig gangavstand. Prismessig er det fortsatt fullt mulig å få et dobbeltrom på et sentralt beliggende 3-stjerners hotell for rundt 150-200 kroner per person per natt.

Ifølge brukerne av Tripadvisor var dette de turistklassehotellene som gir deg mest valuta for pengene:

Art'otel Budapest Hotel

Bem Rakpart 16-19, Buda. Beliggende på Buda-siden i fire renoverte barokkhus fra 1700-tallet, ti minutters gangavstand fra Buda slott.

Andrassy Hotel

Andrassy Utca 111, Pest. Et lite, luksuriøst og nyrenovert butikshotell beliggende langs en av Pests hovedgater noen minutter fra Operaen.

Hotel Victoria

Bem Rakpart 11, Buda. Beliggende på Buda-siden av Donau, 300 meter fra Kjedebroen. Rommene mot elven har strålende utsikt mot Parlamentet.

Hilton Budapest West End

Vaci Utca 1-3, Pest. Med eget treningsstudio og restaurant, og beliggende i den nordligste delen av Vaci Utca, på Pest-siden.

Taverna Hotel

Vaci Utca 20, Pest. Beliggende i Pests fremste shopping-gågate, med flere restauranter og barer i og rundt hotellet.

Spa-hotell

Har du lyst til å sentrere oppholdet ditt i Budapest rundt Margaretøyas helsebad og varme kilder, kan du kanskje vurdere å bo i gangavstand derifra på det seksetasjes spa-hotellet **Corinthia Aquincum**. Siden hotellet ikke ligger spesielt sentralt, er prisene svært gode i forhold til kvalitet, standard og service.



Fra Szobor Parken finner du blant mange andre statuer denne som symboliserer spanskebrigaden og borgerkrigen i Spania

Shopping i Budapest

Typiske ungarske suvenirer inkluderer porselen, viner, antikviteter og lokalt håndverk som tredukker, tepper, broderier og lamper. Dessuten finner du moderne klær billigere her enn i Vest-Europa, og fottøy kan også være et godt kjøp.

Selv om de fleste attraksjonene befinner seg på Buda-siden, er Pest overlegen for shopping. Den lange gågaten Váci Utca har det aller meste av designerbutikker og moteriktige butikker av alle slag, i tillegg til små lokale tradisjonelle ungarske butikker.

Hvis du ikke er på utkikk etter noe spesielt, kan det lønne seg å dra ned til kvartalene rundt Erzsébetbroen. I hovedgaten Kossuth Utca og mylderet av koselige smågater rundt finner du mange små og rimelige butikker som selger blant annet antikviteter, håndverk, bøker, suvenirer, skinn, lær og smykker.

Utenfor sentrum er det flere enorme shoppingssentre ved siden av utendørsmarkeder som selger ferske gårdsprodukter.

Westend Shoppingcenter, ved siden av Nyugati jernbanestasjon, er blant Europas største, og her finner du alt av vestlige produkter som klær, elektronikk, musikk og parfyme, oftest til litt lavere priser enn hjemme. Av markeder kan vi foreslå **Ecséri Piac** i sørøst-Budapest, der du finner alt fra bruktklær og LP-plater til offisersluer fra Røde Armé. Markedet er åpent daglig fra kl. 0800 til 1600, men stenger tidligere i helgene. Og glem ikke å hamstre inn ungarsk vin fra Balatondistriktet.

Spise i Budapest

Det ungarske kjøkken har kanskje ikke lenger noen viktig posisjon i det internasjonale haute cuisine. Men i første halvdel av forrige århundre var det svært populært, og du kunne finne ungarske restauranter i de fleste verdensmetropolene.

Generelt og tradisjonelt sett er ungarsk mat fet og tung, oftest basert på kjøtt og fleisk servert i store porsjoner. De fleste nordmenn har smakt eller hørt om nasjonalretten gulasj, en tung og krydret suppe med storfe eller lammekjøtt, løk og paprika.



Szobor Park eller statueparken finner du litt utenfor sentrum. Her oppbevares en rekke kommunistrekvisitter og flotte statuer

Den blir ofte spist som hovedrett, også tilberedt mer som en tykk stuing. Et utall varianter av gulasjoppskrifter fra nabolandene finnes også.

Menyene på Budapests restauranter domineres fortsatt av det tradisjonelle magyarkjøkkenet, og prisene er usedvanlig lave selv på de beste restaurantene. Prøv for eksempel **Restaurant Gundel** i Allatkerti Utca 2, åpnet av og oppkalt etter Ungarns legendariske gourmetchef Károly Gundel i 1894.

Men siden kommunismens fall i 1989 har stadig flere internasjonale restauranter åpnet i Budapest, så valget er ditt om du heller vil spise kinesisk, fransk, italiensk, indisk, amerikansk eller japansk.

ungarsk vin er både god og billig, og tilgjengelig på de aller fleste spisesteder, i kolonialbutikker og i døgnåpne kiosker. De fleste kjenner til merker som Balaton Riesling og Egri Bikáver, som eksporteres til hele verden. Generelt produseres det meste og beste av hvitvin i områdene rundt Balatonsjøen, mens rødvinene lages i sørvest, rundt Pecs.

For en oppdatert oversikt over Budapests mange nattelivstilbud bør du plukke med deg et eksemplar av Pesti Est Visitors Guide, som du får gratis på turistkontorene og i mange kiosker og kafeer. Blant de mest populære utestedene er Fat Mo's, som er en kombinasjon av nattklubb, bar og restaurant. Stedet ligger i en sidegate til Vaci Utca, har et voksent klientell, levende musikk med blues og jazzpreg, og er nesten alltid fullt.

Med barn i Budapest

Det er ikke noe problem å ha med seg barna til Budapest. Ungarerne er glade i barn, og ekstrautstyr som barnestoler på restauranter eller barneseter i leiebiler er som oftest tilgjengelig (barneseter bør likevel bestilles samtidig med bilen). De fleste shoppingssentre har lekerom, og tilgangen på toaletter i sentrum er grei. Det er bare å spørre pent på et hotell eller en restaurant.

Det finnes også nok av attraksjoner i Budapest som kan holde de minste fornøyde, og den største og mest populære er nok fornøylesparken **Vidam Park**. Her finner du Europas lengste berg-og-dalbane bygd av tre, i tillegg til pariserhjul, karuseller og radiobiler. Parken er åpen daglig frem til kl. 1830, inngangspenger inkludert ubegrenset adgang til attraksjonene er ca. 100 kroner for voksne og 60 kroner for pensjonister og barn mellom 100 og 140 centimeter. Er barnet under 100 cm, er inngangen gratis. Parken kan nås med metro til Szecheny på den gule linjen.

Budapest Zoo

Ikke langt unna fornøylesparken ligger Budapests 140 år gamle dyrehage, som skal moderniseres i store deler av 2007. Her kan du se elefanter, slanger, aper og neshorn, i tillegg til en egen bondegårdsavdeling, der barna kan komme tett innpå husdyr som hester, griser, kyr og hunder. Parken har også en avslappende botanisk hage beliggende rundt en innsjø. Inngangspenger er 50 kroner for voksne, og 30 kroner for barn.

Når dere skal besøke Buda Hill, er det også flere måter å gjøre dette til en morsommere opplevelse for barna. Dere kan ta stolheis fra Zugligeti Utca 93, og på toppen setter dere kursen for utkikkstårnet fra 1910, der dere har en flott utsikt over hele byen. Heisen går daglig fra kl. 1000 til 1600. Og mens dere er på Buda Hill, bruk barnas togbane (Gyermekvasut), der et miniatyrtoget tar dere rundt i denne sjarmerende bydelen på en 45-minutters tur.

I Pests handlegate finner du **Mirakelpalasset** (Csodak Palotaja), et interaktivt vitenskapssenter for barn, der de blir gitt gåter, rebuser og leker som skal løses ved hjelp av logikk og vitenskapelige prinsipper. Inngang ca. 20 kroner, åpent fra kl. 0900 til 1700 på hverdager, kl. 1000 til 1800 i helgene.



Dette flotte bygget finner du faktisk i Budapest Zoo.

Leiebil i Budapest

Bilkjøring i Ungarn er forholdsvis greit for sjåførere som er vant til nordiske forhold. Det er fartsgrenser og vikeplikt som stort sett respekteres, høyrekjøring og strengt forbud mot promillekjøring. På landeveiene kan du komme ut for en del horrible forbikjøringer, og ikke alle er like flinke til å bruke blinklys. Så vær forsiktig og ha forsikringene i orden hvis du velger å leie bil og kjøre selv. De aller fleste store bilutleieselskapene har kontorer i Budapest, både på flyplassen og i sentrum, men prisene er ikke spesielt gunstigere enn i resten av Europa.

Det finnes derimot en god del destinasjoner innenfor noen timers kjøring fra Budapest som er verdt å bruke en dagstur på, og vi kan for eksempel foreslå:

Gödöllő (30 km)

Denne lille byen med 29 000 innbyggere er lett tilgjengelig nordøst for Budapest, og er en svært hyggelig og idyllisk by med smågater, torg og barokkbygninger. Gödöllő er mest kjent for sitt kongelige palass (Királyi Kastély) som ble bygd på 1750-tallet. Etter å ha blitt brukt som aldershjem en periode etter 2. verdenskrig, forfalt bygningene frem til 1994. Nå er deler av palasset gjenåpnet for publikum og restaurert til slik det var da kongeparet av Østerrike-Ungarn bodde her tidlig på 1800-tallet. Åpent fra kl. 1000 til 1800 daglig unntatt mandager, inngang ca. 10 kroner.

Szentendre (20 km)

Følger du Donau ca. to mil nordover, kommer du til den pittoreske kunstnerkolonien Szentendre. Denne tidligere serbiske landsbyen er nå en av de fremste turistdestinasjonene, takket være sine mange kunstmuseer og gallerier, brosteinsgater, restauranter og 1700-tallskirker. Du kan kjøre hit selv, eller du kan ta buss, tog eller båt.

Balatonsjøen (100 km)

Balatonsjøen er Sentral-Europas største ferskvannsinnsjø, og er stedet tilsynelatende alle ungarere (og østerrikere) trekkes til i helger og ferier. Sjøen er grunn, i snitt 3 meter dyp, og er omkranset av badebyer, feriesteder og luksushoteller med private strender. I områdene rundt produseres noen av Ungarns beste viner. Blant de hyggeligere og mer avslappede byene finner vi Balatonfüred, på den nordøstlige bredden. Her ligger varme kilder med karbonsyreholdig vann som skal ha helbredende virkning, og stedet har vært spa-destinasjon i over 200 år.

Pecs (150 km)

Lenger sør i Ungarn, ned mot grensen til Kroatia, finner du landets fjerde største by, Pecs. Her ligger Ungarns eldste universitet fra 1367, og den godt bevarte Lille moské har et museum som fokuserer på okkupasjonstiden under Tyrkia. Utsikten fra minareten er strålende. Pecs er ellers kjent for sine mandeltrær, sin musserende vin og porselensproduksjon. Gaten Kaptalan Utca vrirler av museer, og hver helg arrangeres et stort loppemarked. Dessuten finner en landskjent antikvitetsmesse sted her en gang i måneden.

Sport i Budapest

Som i de aller fleste europeiske land er fotball den suverent mest populære sporten i Ungarn. Per oktober 2006 ligger Ungarn på en 76. plass på FIFA-rankingen, men ble regnet som stormakt i 1950- og 60-årene, da den nå legendariske spilleren Puskas herjet som verst. Ungarn tapte for øvrig VM-finalen i 1954. Budapests største stadion ble i 2001 omdøpt til Stadium Puskas Ferenc til stjernespissens ære. Blant andre populære idretter finner du svømming, der Ungarn lenge har vært i verdenstoppen, og vannpolo.

Fotball

Budapest har mange fotballag, men de største og historisk sett mest suksessrike lagene er Ferencvaros og MTK Hungaria FC.

De spiller sine kamper hver helg på henholdsvis Stadion Üllői Út med 18 000 tilskuerplasser og Stadion Hidegkuti Nandor med 19 000 tilskuerplasser. Du får billetter helt ned i en femtilapp. Også Budapest-lag som Ujpest og Vasas er gode fotballag.

Golf

Golfspillere finner ikke sitt eldorado i Ungarn, men det finnes et par alternativer. Budapest Golf & Country Club ligger i Szenendre 35 kilometer nord for byen, og 50 kilometer unna i Máriavölgy ligger Pannonia G&CC, med en stor, åpen park fri for trær ved en innsjø. Vest for Budapest ligger Old Lake Golf & Country Club, som har 18-hulls bane, treningsanlegg, tennisbane, svømmebasseng og eget hotell.



Den mer enn 700 år gamle Matthias-kirken er en av Budapests besøkte turistattraksjoner

Attraksjoner i Budapest

Margaretøya

Margit-sziget med sine enorme grøntarealer og varme helsebad har vært et populært utfluktsområde blant byens innbyggere i 140 år. Øya ligger midt i Donau og er knyttet til byen med en av broene som krysser Donau, så det er fullt mulig å gå dit til fots fra begge sider. Mesteparten av øya er reservert for fotgjengere og syklistene. Tidligere har øya hatt så forskjellige funksjoner som kloster og harem, under Ottomanstyret.

Parlamentsbygningen

Denne nygotiske bygningen ble oppført på Pest-sidens elvebredder mellom 1885 og 1904, og var i sin tid en av verdens største bygninger, med en høyde på 96 meter og en lengde på 268 meter. Parlamentets storslagne fasade dominerer totalt bybildet sett fra Buda-siden. Du kan også gå inn i Parlamentet og se nærmere på de tre hovedsalene og noen av de over 700 rommene. De ungarske kronjuvelene er også utstilt her. Omvisninger med engelskspråklig guide er tilgjengelig i sommermånedene. Åpent daglig fra kl. 1000 til 1700, inngang ca. 60 kroner.

St. Stefans Basilika

Denne neoklassiske kirken ble ferdig i 1905 og er Budapests høyeste bygning ved siden av Parlamentet. Gjester kan ta heis eller gå de 364 trappetrinnene opp i toppen av domene. En annen og mer makaber severdighet i kirken er den tusen år gamle mummifiserte hånden til Ungarns første konge, Stefan, som basilikaen er oppkalt etter. Gratis inngang, men vil du opp i tårnet, koster det ca. 15 kroner.

Gellérthegy

Sør for Buda slott ligger Gellérthegy, en 235 meters høyde oppkalt etter martyren Gellért, som ble kastet fra et stup herifra. Fra Gellérthegy har du byens beste utsikt mot begge bydelene og Donau. Her ligger også et storslagent citadell og et av Ungarns siste gjenværende sosialistmonumenter, Frigjøringsmonumentet. Under revolusjonen i 1956 sto russiske tanks her og fyrte løs på Budapests sentrum. I dag er dette et bedre boligstrøk, der du også finner mange ambassader.



Aquincum museum

I bydelen Óbuda, der den opprinnelige romerske bosetningen Aquincum lå, finner du i dag Aquincum museum blant 2000 år gamle romerske ruiner og et amfiteater. I museet er det utstillinger av romerske mynter, våpen, krukker og andre funn fra de arkeologiske utgravningene på stedet. Åpent daglig fra kl. 0900 til 1800 unntatt mandager, inngang 25 kroner, barn halv pris.

Grand Circus

I byparken Varosliget ligger et stort sirkus som har opptrådt med sine linedansere, klovner, trapesartister, balansekunstnere og eksotiske dyr i århundrer. Forestillinger hver kveld fra onsdag til søndag unntatt september og oktober, billettpriser fra rundt 30 kroner.

Franz Liszt Memorial Museum

I Erzsebetvaros ligger huset der Ungarns fremste komponist og pianovirtuos Franz Liszt (1811-1886) bodde de siste fem årene av sitt liv. Dette er nå et museum åpent for publikum, og her kan du se Liszts pianoer, bilder og andre personlige effekter. Åpent daglig fra kl. 1000 til 1800 på hverdager, og fra kl. 0900 til 1700 på lørdager. Inngang rundt 5 kroner.

Matthiaskirken

Midt i slottsdistriktet finner du en av Budapests mest besøkte turistattraksjoner, den over 700 år gamle Matthiaskirken. Kirken har en vesentlig rolle i ungarsk historie og har vært åsted for flere kroninger og kongelige bryllup. Under den tyrkiske okkupasjonen på 1500-tallet ble kirken omgjort til en moské, og mange av de uvurderlige freskene ble malt over eller ødelagt. Åpent daglig fra kl. 0900 til 1800, inngang ca. 15 kroner.

Fiskerbastionen

Fiskerbastionen (Halászbástya) er en terrasse i neogotisk stil i slottsdistriktet på Buda-siden av Donau. Dette ble bygd som et utsiktspunkt så sent som i 1905, selv om det ser mye eldre ut. De syv koniske tårnene her representerer de syv opprinnelige magyarstammene som grunnla den ungarske nasjonen. Herfra har du fantastisk utsikt mot Pest, Donau og Parlamentsbygningen. Inngang ca. 10 kroner, barn halv pris.

Szobor Park

Statueparken, eller Szobor Park, ligger et stykke utenfor sentrum og er et pussig syn. Her oppbevares kommunistmonumentene som helt frem til 1990-årene dekorerte Budapest sentrum. Enorme statuer og byster av Marx og Lenin, plaketter for Béla Kun, store bronsefigurer av heroiske arbeidere og soldater. Åpent daglig fra kl. 1000 til 1800, inngang rundt 10 kroner.

Planlegg reisen hos Nettavisen!

I Nettavisens reisemagasin kan du oppdatere deg på det siste innen reisenyheter og hente inspirasjon til ferien din.

Finn reiseguides for de beste feriedestinasjonene, sjekk reiseværet og se hva som skjer i de største byene. Alt på www.nettavisen.no/reise

Reise Planeten

De beste reisetipsene produseres av
Reiseplaneten.no

Erfarne reiselivsfolk skriver hver uke nye reiseguides. Reiseguides som kan lastes ned av deg og brukes til inspirasjon før reisen, hjelp under reisen og til gode minner etter reisen.

Ønsker du mer informasjon om Reiseplaneten og Reiseplanetens produkter?

www.reiseplaneten.no
info@reiseplaneten.no

www.reiseplaneten.no.

Copyright Reiseplaneten AS. Ingen del av denne reiseguide kan gjengis uten skriftlig tillatelse fra Reiseplaneten AS. Reiseguiden er forsøkt skrevet så korrekt som mulig og i beste hensikt. Husk at åpningstider, telefonnummer, webadresser, priser og navn kan endres. Reiseplaneten påtar intet ansvar for uleilighet, tap eller skade som inntreffer hos brukere av vår guide